

Hifi & Musik testar

Text: GUNNAR NYSTROM

Foto: Fotografena Max Nyquist & Co Solna

Nakamichi 1000ZXL 17 000:-

Världens dyraste kassettdäck

Nakamichi 1000 betraktades länge som kungen bland kassettdäck. Nu är det föråldrat och det har några år funnits andra modeller som varit bättre. När Nakamichi nu kommer med en ny modell så kallar man det 1000 men lägger till bokstäverna ZXL för att markera den nya modellen som återtar positionen som kung bland kassettdäck åt Nakamichi. Det är dyrtast och bäst.

1000ZXL är en stor maskin (Mått: 527 x 258 x 322 mm) med rejäl tyngd (19 kg). Den har endast en hastighet, den normala på 4,8 cm/s. Det tillverkas ju maskiner för både dubbla och halva hastigheten men en enda normal hastighet är ju trots allt bekvämast för alla, särskilt om man byter kassetter.

Runt kassettschaktet sitter de touchkontroller som styr mekaniken. Omedelbart under luckan ser vi tangenterna för spoling, inspelning och stopp. Kanten runt den tangent man för tillfället använder lyser för att markera inställningen, överst finns en tabla som indikerar hur man ställt in förmagnetisering, brusreducering, etc. Dessutom finns en rad siffror som indikerar vilka avsnitt på bandet som programmerats för spoling. Längst ner i finns två tangenter för den automatiska kalibreringen. Den vänstra markerad "Azimuth" aktiverar en liten motor med tillhörande elektroniska styrsystem som automatiskt ställer tonhuvudet i rätt vinkel (azimut) så att man får bästa möjliga diskant återgivning. Den högra tangenten aktiverar ett system som genom att spola in testtoner ställer in lämpliga värden på förmagnetisering och frekvenskorrigering för just den bandtyp man använder. De röda siffrorna tillhör det elektroniska räkneverket.

spelar in för bilen, etc. Då är det också bra om det låter lika när man spelar upp bandet på en annan apparat. Nakamichi följer här japansk standard väl. När vi spelade ett TEAC testband fick vi rak frekvensgång så när som på en svag höjning i basen kring 40 Hz med max. 2 dB. Just där går många kassettdäck ner i styrka en aning så denna höjning kan faktiskt bli ett välkommet komplement för bättre bas. 1000ZXL är alltså helt

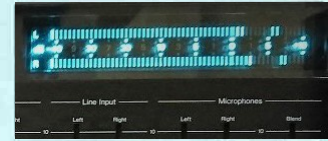
kompatibel, dvs passar till andra kassettdäck. Det första man reagerar för när man skall använda 1000ZXL är att den är svår att få igång. Man måste faktiskt läsa bruksanvisningen och det kan man väl ta sig tid till om man nu kostat på sig så här mycket pengar. Man börjar då med att låta apparaten ställa in rätt vinkel på tonhuvudena och justera förmagnetisering och frekvenskorrigering

för just det band man använder. Allt detta sker helt automatiskt: man ser hur olika lampor blinkar och indikerar hur apparaten arbetar. När den sedan är klar så spolar den automatiskt tillbaka bandet till utgångsläget. Det hela tar cirka 40 sekunder.

När man skall spela in så har man till sitt förfogande en liten mixer med rejäla kontroller. Skjutreglagen är väl tilltagna så att de blir bekväma att arbeta med. Även inspelningsinstrumentet som består av två ljusramper är ovanligt stora och dessutom uppdelade i betydligt fler delar (56 stycken) än normalt vilket gör att man kan arbeta med större precision. Man kan välja att låta mätarna arbeta som ett VU-instrument eller med toppvärdesindikering och man kan även få högsta värdet kvarhållet en stund medan rampen för övrigt indikerar de aktuella variationerna.

1000ZXL är rejält tilltagen i alla avseenden och den har därigenom blivit bekväm att arbeta med. Mekaniken går även ovanligt tyst och mjukt. Normalt smäller det till när man använder mekaniken i ett relästyrt

sämrå ljudet och gör det också i många bandspelare. För att minska vibrationerna har man sett till att de olika delarnas resonanser, särskilt då de delar som sitter i mekaniken, hamnar på olika frekvenser så att de inte kan samverka och bygga upp en färligt hög styrka. Så till mätvärdena. Svajet var lågt, men

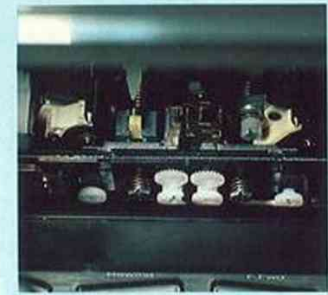

Inspejningen kontrolleras av två ljusstaplar med en upplösning på mindre än 1 dB i högra delen. Man kan få fördröjning på toppvärdet medan stapeln i övrigt markerar det tillfälliga värdet på ljudstyrkan. Skjutreglagen bildar en mixer med Ingångar för linje och tre mikrofoner samt volym- kontroll med balans för utsignalen.

kanske inte så lågt som man hade väntat sig av världens dyraste kassettdäck. Det låg på 0,07 (vilket ändå är mycket bra och det har en jämn karaktär vilket gör att det påverkar ljudkvaliteten minimalt. På de stora kurvorna ser man att frekvensgången vid full utstyrning är i stort sett så bra som resp band medger (översta kurvan). Särskilt fin är diskanten med metallband. Frekvensgången vid normal ljudnivå (andra kurvan uppför) är den rakaste vi sett hittills och kurvan ligger inom $\pm 0,5$ dB från 20 till 20 000 Hz! Distorsionen (tredje kurvan) och brusnet (fjärde/femte kurvan) har mycket fina värden även de. De som har absolut gehör kan ha användning för finsjusteringen av hastigheten som går att variera från +6,7% till -6,5% med hjälp av en liten ratt på fronten.

1000ZXL innehåller som de flesta större kassettdäck i dag en mikrodoter och då har man lätt kunna bygga in även en melodisökare med programmeringsenhet så att apparaten automatiskt kan spola vissa avsnitt på banden, i den ordning man vill, under förut-sättning att det finns ett tyst mellanrum på

kassettdäck men här har man lyckats få mjuka rörelser som är tystare och även bör medverka till bättre livslängd på delarna och apparaten. Bandtransportsystemet består av två kapstanaxlar som driver bandet förbi tonhuvudena. Som alltid när man använder band som glider mot tonhuvudena, etc så blir det friktion och det uppstår risk för resonanser och vibrationer. Dessa kan utan tvivel för-

En blick ner i kassettschaktet avslöjar bl a ett par vita kugghjul som med hjälp av en motor kan vrida tonhuvudena ovanför i exakt rätt vinkel, azimutvinkeln. Tonhuvudet ovanför det vänstra kugghjulet är för inspelning, huvudet i h är för lyssning. Något i v om inspelningshuvudet sitter raderhuvudet (gulvit plast + metall).

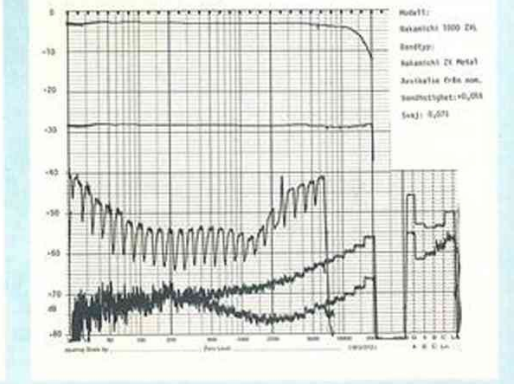
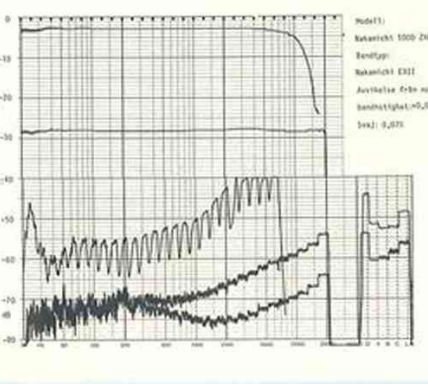
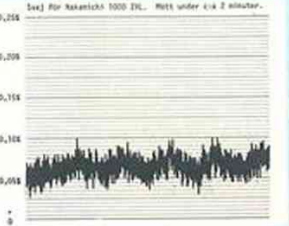
några sekunder mellan partierna. Vidare finns minne för olika inställningar gjorda för de kassetband man automatiskt justerar in. Man behöver alltså bara justera en gång för varje bandtyp och trycker sedan bara på en knapp för att ställa in rätt. Nakamichi 1000ZXL är den kassettdäckspelare av alla vi provat som har varit trevligast att arbeta med och som med normal hastighet gett det bästa ljudet, möjligen med undantag för Luxman K15 som har samma klass på ljudet. 1000ZXL låter klar och ren och brusnivån hörs visserligen men är så låg man kan begära av dagens kassetter. 1000ZXL är kungen bland kassettdäck i dag.

+

Lätt att arbeta med Bästa ljudet bland kassettdäckspelarna. Utnyttjar varje band maximalt.

-

Stort och dyrtast

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger HERE